

**İLKÖĞRETİM BİRİNCİ KADEME İNGİLİZCE
ÖĞRETMENLERİNİN
EĞİTİM DURUMUNDA
YÖNTEM-TEKNİK ve ARAÇ-GEREÇ
(TEKNOLOJİ) KULLANMA YETERLİLİKLERİ**

Özlem ÖZDEMİR
Çanakkale İl Milli Eğitim Müdürlüğü

İlköğretim Binci Kademe

İngilizce Öğretmeni

Doç.Dr. Salih UŞUN
Muğla Üniversitesi
Eğitim Fakültesi

Eğitim Bilimleri Bölümü

Email: susun@mu.edu.tr

ÖZET

Yüksek lisans tezi niteliğinde olan bu araştırma, İlköğretim Birinci Kademe İngilizce öğretmenlerinin, eğitim durumunda yöntem-tekni kullanma, araç-gereç (teknoloji) kullanma açısından yeterlilik algılarını saptamak ve İngilizce öğretmenliği eğitimi almış öğretmenlerle farklı alanlarda yetişmiş öğretmenler arasında bu açılardan bir fark olup olmadığını; kıdem ile alınan hizmetiçi eğitim değişkenleri açılarından öğretmen yeterliliklerinin farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek amacı ile yürütülmüştür. Araştırma evreni, Çanakkale ilinde yer alan resmi ilköğretim okullarının 4. ve 5. sınıflarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinden oluşmuştur. Örneklem, Çanakkale il sınırları içinde yer alan resmi ilköğretim okullarından rastlantısal seçme yoluyla seçilen öğretmenlerden oluşmuştur. Araştırma verileri, 76 ilköğretim okulunda görüşülen 95 öğretmenden toplanmıştır. Bu araştırmada, tarama modeli kullanılmış ve verilerin çözümü ve yorumlanmasında, betimsel istatistik yöntemleri ile çalışılmıştır. Verilerin toplanması amacı ile literatür taraması ve uzman görüşlerine dayanılarak 35 maddeden oluşan bir anket geliştirilmiştir. Anket; kişisel bilgiler, yöntem-tekni ve araç-gereç (teknoloji) kullanma becerileri bölümlerinden oluşmaktadır. Öğretmenlerin anket maddelerine verdikleri yanıtların çözümlenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{X}), standart sapma (SS), t-testi ve varyans analizi hesaplamaları kullanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenler, eğitim durumunda yöntem-teknik kullanma açısından kendilerini yeterli görmektedirler. Ancak öğretmenler, araç-gereç (teknoloji) kullanma açısından, kendilerini diğer yeterlilik alanına göre daha az yeterli görmektedirler. Ayrıca bu yeterlilik alanlarına bakıldığında; alan ve alan dışı öğretmenler arasında anlamlı bir fark gözlenmemektedir. Araştırmanın bulgularına göre: ülkemizde resmi ilköğretim okullarının birinci kademesinde uygulanmakta olan İngilizce öğretiminde, öğretmenlerimizin daha başarılı olabilmeleri için; öğretmenler, çocuklara yabancı dil öğretiminde ve sınıf içi öğretim becerileri konusunda rehberlik ve eğitime ihtiyaç duymaktadır

Anahtar Kelimeler: Yabancı dil öğretimi, İlköğretim okulu, İngilizce öğretmeni, Öğretmen yeterliliği, Yöntem, Teknik, Teknoloji.

**PRIMARY SCHOOL ENGLISH TEACHER'S
COMPETENCES in TERMS of THEIR USE of METHODS,
TECHNIQUES and INSTRUCTIONAL TECHNOLOGY in the
LEARNING AND INSTRUCTION PROCESSES**

Özlem ÖZDEMİR

English Teacher

In Primary School

Associate Prof.Dr. Salih UŞUN

Muğla University

Faculty of Education

Department of Educational Sciences

Email: susun@mu.edu.tr

ABSTRACT

This study is a master thesis and conducted in order to determine 4 th and 5 th grade primary school English language teachers' perceptions of competence in terms of their use of methods, techniques and instructional technology and to determine whether there is a difference between the teachers who graduated from English language teaching departments and the teachers who graduated from other departments; and also to determine whether their teaching experience and

inservice training affects their perceptions of competences.

The population of the study is the English teachers who work in the 4 th and 5 th grades state primary schools in Çanakkale. The sample is the teachers who have been selected randomly from among those schools in Çanakkale. The data of the study are collected from 95 teachers in 76 primary schools.

In this study, survey method is used and descriptive statistical methods are used to analyse and to interpret the data. In order to collect the data, a questionnaire of 35 items which was developed in accordance with the expert view and literature review was used. The questionnaire consists of 3 parts, personal information and the skills of usage of methods-techniques and instructional technology. In order to analyse the results of the questionnaire, frequency (f), percentage (%), arithmetical mean (\bar{X}), standard deviation, t-test and variation calculations are used.

According to the results of the study, teachers report themselves as competent in the usage of methods and techniques but teachers report themselves less competent in the usage of instructional technology than they do in different areas of competence. Apart from these, when all the areas of competencies are considered, there is not a meaningful difference between the teachers who were graduated from English language teaching departments and the teachers who were graduated from other departments.

Key Words: Foreign language teaching, Primary school, English teacher, teacher competence, method, technology, instructional technology.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın problem durumu, amaç ve alt amaçlar, araştırmanın önemi, araştırma ile ilgili sayıtlar, sınırlılıklar, tanımlar, tezin organizasyonu ve ilgili araştırmalar yer almaktadır.

1.1. Problem durumu

Brown (1994), İngilizce öğretmenlerinin, bu yaştaki öğrencilerin gelişim dönemlerinin bilincinde olmalarının gerekliliğini vurgulamıştır. O'na göre öğretmenler, dilbilgisi yapılarının soyut kavramlarla anlatmaktan kaçınmalıdır. Bunun yerine, dilbilgisi yapılarını cümle kalıpları olarak vermek ve bu cümleleri, öğrencilerinin yaşantılarında uygun örneklerle desteklemek gerekmektedir. Nunan (1991), yabancı dil öğretim yöntemlerini dayandıkları kuramlara göre üç kategoride toplamıştır:

1) Psikolojik Akımlardan Etkilenen Yöntemler —İşitsel-Dilsel Yöntem (Audio-Lingualism) —Bilişsel Kod Öğrenme (Cognitive Code Learning)

2)İnsancıl Akımlardan Etkilenen Yöntemler

—Danışmanlı Dil Öğretimi (Community Language Learning) —Sessiz Yol Yöntemi (The Silent Way) —Esinlemeli Yöntem (Suggestopedia)

3)İkinci Dil Edinimi Kuramlarından Etkilenen Yöntemler —Doğal Yaklaşım (The Natural Approach)

—Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (The Total Physical Response)

Bu sınıflandırmanın dışında, 1982 Ekim ayında Avrupa Konseyi ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın ortaklaşa düzenledikleri “Yabancı Dil Öğretim Programları” konulu seminerde yöntemler sınıflandırılmıştır. Türk ve Avrupalı uzmanlar tarafından benimsenen bu yöntemler ise şunlardır (Demirel 2004: 29):1-Dilbilgisi-Çeviri Yöntemi 2-Düz Varım Yöntemi 3-Kulak-Dil (İşitsel- Dilsel) 4-Bilişsel Öğrenme Yaklaşımı 5- Doğal Yöntem 6-İletişimci Yaklaşım 7-Seçmeli Yöntem

Yabancı dil öğretiminde kullanılan belli başlı bazı yöntemlerin yanı sıra

günümüzde yaygın olarak kullanılan diğer yöntemler şöyledir: Lazonov'un Telkin yöntemi (Suggestopedia);Gattegno'nun Sessizlik Yöntemi (The Silent Way);Asher'in Tüm Fiziksel Tepki Yöntemi (Total Physical Response) ve Gurran'ın Grupla Dil Öğretimi Yöntemi (Community Language Learning).Yabancı dil öğretiminde teknik, bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlanabilir. Yöntem, hedeflere ulaşmak için öğretme-öğrenme sürecini desenleme, planlama; teknik ise bu desenlenen ve planlanan etkinliklerin, uygulamaya aktarılmasında izlenen yoldur (Alkan-Kurt 1998: 122; Demirel 2004: 57–84).

Yabancı dillerin öğretiminde yaygın olarak kullanılan teknikler aşağıdaki gibi gruplanabilir:

A-Grupla Öğretim Teknikleri

Gösteri;Soru-Cevap;Drama ve Rol Oynama;Benzetim;İkili ve Grup Çalışmaları;Mikro Öğretim;Eğitsel Oyunlarla Öğretim;İletişim Oyunları ve Gramer Oyunları

B-Bireysel Öğretim Teknikleri Bireyselleştirilmiş Öğretim Programlı Öğretim ve Bilgisayar Destekli Öğretim.

1.Çocukların gelişim dönemleri, özellikleri ve bilişsel yapılarının büyüklerden farklı olması nedeniyle hem merakları hem de öğrenme stilleri farklılaşmaktadır. Bu nedenle, çocuklara dil öğretiminde kullanılan etkinlikler önem kazanmaktadır.Yabancı dil öğretiminde kullanılan başlıca etkinlikler; şarkılar, oyunlar, drama, kes-yapıştır etkinlikleri, öyküler ve boşluk doldurma etkinlikleridir (MEB 2006). Yabancı dil öğretiminde öğrencilerin öğrendikleri dili hatırlayabilmeleri için sınıf içindeki çok ortamlı öğretimin temelini, öğretmen ve ders kitabı oluşturmuştur. Bugün ise çağdaş teknoloji olanaklarının eğitimde yararlanılması nedeniyle öğretmen, ders kitabının yanı sıra değişik kaynaklar ile de sınıf içindeki çok ortamlı öğretimi sağlamaktadır. Bu kaynaklar, genelde göze ve kulağa hitap eden görsel-işitsel araçlar olmaktadır .Yabancı dil öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterlilikleri konusunda literatürde birçok görüş bildirilmiştir. Demirel (1989: 7)'e göre dil öğretmenleri, konu alanı uzmanlığına, pedagojik ve kültürel yeterlilikler sahip olmalıdır. Sebüktekin (1981: 50) ise, dil

öğretmenin dil ve öğretim metotlarının yanında kişisel niteliklere de sahip olması gerektiğini belirtmiştir. Sebüktekin' e göre yabancı dil öğretmeni, teori ve uygulama arasında iyi bir denge kurabilmeli ve yabancı dile mükemmel biçimde hakim olabilmek için gerekli olan kendine güven, sevgi, sabır ve hoşgörü gibi kişisel özelliklere sahip olmalıdır.İlgili literatür incelendiğinde tüm araştırmacıların, yabancı dil öğretmenin dil yeterliliğine, pedagojik yeterliliğe ve kültürel yeterliliğe sahip olması görüşünü paylaştıkları görülmektedir. Bu araştırmanın temel problemi, Çanakkale ilindeki ilköğretim okulları birinci kademedeki İngilizce öğretmenlerinin eğitim durumunda yöntem-teknik ve araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterliliklerinin belirlenmesidir.

1.2. Tezin Amacı

Bu çalışma, İlköğretim birinci kademe İngilizce öğretmenlerinin eğitim durumu yeterliliklerini belirlemek amacıyla yürütülmüştür.

Bu amaca bağlı olarak şu sorulara yanıt aranmıştır:

1. İlköğretim birinci kademedeki İngilizce öğretmenlerinin,
 - a. yöntem-teknik kullanma yeterlilikleri
 - b. araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilikleri nelerdir?
2. İngilizce öğretmenlerinin yöntem-teknik kullanma yeterlilikleri
 - a. mesleki kıdem değişkenine göre
 - b. İngilizce öğretimi ile ilgili hizmetiçi eğitime katılma değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
3. İngilizce öğretmenlerinin araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilikleri
 - a. mesleki kıdem değişkenine göre
 - b. İngilizce öğretimi ile ilgili hizmetiçi eğitime katılma değişkenine göre farklılaşmakta mıdır?
4. İngilizce alan mezunu öğretmenler ile alan dışından mezun olan öğretmenleri arasında; yöntem-teknik kullanma yeterlilikleri ve araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilikleri açısından anlamlı bir farklılık var mıdır?

BÖLÜM II

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde; araştırma modeli, araştırma evren ve örneklem, veri toplama aracı, verilerin çözümü ve yorumlanmasına yer verilmiştir.

2.1.Araştırma Modeli

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen olan bir durumu olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir yaklaşımdır (Karasar 2002). Araştırma bulguları, literatür taraması ve anket uygulaması sonucu elde edilen verilere dayanılarak oluşturulmuştur.

2.2.Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; Çanakkale ili ve ilçelerinde 2005–2006 öğretim yılında ilköğretim okullarının birinci kademesi 4. ve 5. sınıflarda İngilizce öğretmeni olarak görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. İlköğretim okullarının birinci kademesinde görev yapan toplam 115 İngilizce öğretmeninden 95'i evren içinden rastlantısal (random) seçme (Karasar 2002: 113) yoluyla örneklem grubuna alınmıştır.

2.3.Verilerin Toplanması

Araştırmada veri toplama aracı olarak ankette yararlanılmıştır. Çalışma evreninden seçilen ancak asıl uygulamada yer almayan 20 öğretmene 25 gün arayla anket uygulanmıştır. Bu iki uygulama sonunda, verilen cevaplar arasındaki korelasyon test edilmiştir. Genel güvenilirlik katsayısı 0.80 olarak bulunan Cronbach alpha değeri, anketin güvenilir olduğunun bir göstergesidir. Öğretmenlere uygulanan anket iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde, öğretmenlerin kişisel özellikleri ile ilgili beş soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise İngilizce öğretimi ile ilgili olarak; öğretmenlerin, eğitim durumunda yöntem-tekniğin kullanma ve araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilik algılarını ölçmeye yönelik sorular 2 alt boyutta yer almıştır. Bu sorular; Yöntem-tekniğin kullanma boyutunda 25 soru ve Araç-gereç (teknoloji) kullanma boyutunda 10 soru olmak üzere toplam 35 adettir. Ankette yer alan yeterlilikler, Likert tipi beşli derecelendirme ölçeğiyle yapılandırılmıştır.

2.4. Verilerin Çözümlemesi: İstatistiksel işlemlerin yapılmasında SPSS

istatistik paket programından yararlanılmıştır. Anketin birinci bölümünde yer alan kişisel bilgilere ilişkin maddelerin frekans dağılımları çıkarılmış; yüzdelikler hesaplanmıştır. Anketin ikinci bölümündeki sorulara verilen cevapların seçenekler bazında frekans, yüzde dağılımları, aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları verilmiştir. Grubun yeterlilik puanlarının; “meslekteki kıdem” ve “İngilizce öğretimi konusunda hizmet öncesi veya hizmet içi eğitim alıp almama” değişkenleri açısından anlamlı bir şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını saptamak amacıyla tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tekniği uygulanmıştır. Alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenleri arasında yöntem-teknik ve araç-gereç (teknoloji) kullanma konularındaki yeterlilikler açısından anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla t-testi yapılmıştır. Elde edilen veriler, bilgisayarda SPSS programında çözümlenmiş, manidarlıkları .05 düzeyinde sınanmış ve bulgular tablolar halinde sunulmuştur.

BÖLÜM III

BULGULAR ve YORUM

3.1. Öğretmenlerin Kişisel Özellikler Bakımından Dağılımına İlişkin Bulgular: Örneklemin yarıya yakın büyük çoğunluğunun 5 yıl ve altı kıdemdeki öğretmenlerin oluşturmasında; İlköğretim okulları programında İngilizce dersinin birinci kademeye de konulması ve bu yüzden doğan öğretmen ihtiyacını karşılamak için çok sayıda İngilizce öğretmenin atamasının yapılmasının önemli etkisi olduğu söylenebilir. İngilizce öğretmenlerinin %76,32’sini İngilizce öğretmenliği, %1,05’ini Almanca öğretmenliği, %5,26’sını Fransızca öğretmenliği, %17,32’sini ise diğer üniversite bölümleri mezunları oluşturmaktadır. Öğretmenlerin, İngilizce öğretimi konusunda hizmet öncesi veya hizmet içi eğitim alma durumunu incelediğimiz zaman, öğretmenlerin %68,42’sinin bu eğitimi aldığı; %31,48’sinin ise İngilizce öğretimi konusunda herhangi bir hizmet içi veya öncesi eğitime katılmadıkları görülmektedir. Görüldüğü üzere; örnekleme giren öğretmenlerin yarısından çoğu, İngilizce öğretimiyle ilgili bir eğitime katılmıştır.

3.2.İlköğretim İngilizce Öğretmenlerinin Yöntem-Teknik Kullanma Yeterlilikleri:Öğretmenlerin anket maddelerinden aldıkları puanların ağırlıkları ortalamalarına dikkat edersek; öğretmenlerin sadece 10, 18, 21, 23, 25 numaralı maddelerden düşük ortalamalar aldıklarını görmekteyiz Ortalama puanın 4'ten fazla olduğu maddeler ise 3, 4, 13, 14, 15, 16, 22 numaralı maddelerdir. Ortalama puanlarının oldukça yüksek olduğu göz önüne alınırsa, bu maddelerin ifade ettiği noktalarda öğretmenlerin kendilerini başarılı buldukları söylenebilir.17. maddenin ortalamasının oldukça yüksek olması ($X = 4,32$), öğretmenlerin büyük çoğunluğunun sınıfta net ve anlaşılır İngilizce açıklamalarda bulduklarını göstermektedir. Anketin bu bölümünde en yüksek ortalamanın gözlendiği bu maddeden elde edilen bulgu doğrultusunda; öğretmenlerin öğrencilerin küçük yaşta olmalarını dikkate alarak, dilin doğru örneklerini duymaları ve görmeleri açısından sınıf içinde iletişim kurarken doğru, akıcı ve yalın bir dil kullandıkları söylenebilir.En yüksek ortalama olarak 17. maddeden alınan puandan hemen sonra 15. ($X =4,27$) ve 14. ($X = 4,18$) maddelerden alınan ortalama puanlar gelmektedir.

3.3.Araç-Gereç (Teknoloji) Kullanma Yeterlilikleri:Öğretmenlerin ağırlıklı ortalamaları 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 35 numaralı maddelerde düşüktür. Ortalama puanın 4'ten fazla olduğu maddeler ise 30, 34 numaralı maddelerdir. Ortalama puanın oldukça yüksek olduğu göz önüne alındığında, görsel araçları (resim, flaşkart, gerçek nesne) öğrencinin dikkat ve ilgisini çekecek biçimde kullanma ve yeni kavram ve kelimeleri öğretirken, gerçek obje ya da resimli kartlardan yararlanma konularında öğretmenlerin kendilerini başarılı buldukları söylenebilir. Tüm grubun bu maddelerden aldıkları ortalama puan ($X =4,05$) öğretmenlerin çoğunun dersi görsel açıdan destekledikleri yönünde yorumlanabilir. Bu konuda Ergin (1989) tarafından yapılan benzer bir araştırmada ise yabancı dil öğretmenlerinin projeksiyon makineleri başta olmak üzere birçok görsel araçlardan ya çok az ya da hiç yararlanmadığı, en çok kullanılan araçların duvar resimleri olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.En düşük ortalamaya sahip olan madde ise 35 ($X =2,73$) numaralı maddedir. Bu bulgu öğretmenlerin sınıf içinde

bilgisayar destekli öğretim uygulamalarında bulunma konusunda yetersiz olduklarını ortaya koymaktadır. Bu konuda Berigel ve Karal (2004) tarafından yapılan benzer bir araştırmada ise, İngilizce öğretmenlerinin, internet ve teknoloji den eğitim ortamlarında yeterince yararlanmadığı; öğretmenlerin materyal eksikliği duydukları ve eğitim ortamlarında bulunan materyalleri kullanım yeterliliklerinin az olduğu sonuçlarına ulaşmıştır.

3.4.İngilizce Öğretmenlerinin Yöntem-Teknik Kullanma Yeterlilikleri İle Mesleki Kıdem ve İngilizce Öğretimi İle İlgili Hizmetçi Eğitime Katılma Arasındaki İlişki:Tablo 1’de görüleceği üzere, öğretmenlerin yöntem-teknik kullanma yeterlilik puanlarının, örneklemini oluşturan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda [$F (3-91) - 1,673 p > .05$] gruplar arasında istatistiksel açıdan bir farklılık saptanmamıştır.Bu araştırmaya benzer yapılan bir araştırmada da, öğretmenlerin yöntem-teknik kullanımına ilişkin görüş ve yeterlilikleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Karhan 2001).Tablo 2’den anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin yöntem-teknik kullanma yeterlilik puanlarının, örneklemini oluşturan öğretmenlerin “yabancı dil öğretimi konusunda herhangi bir hizmetiçi eğitim alma durumu” değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, hizmetiçi eğitim alan grup ile almayan grubun ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 1: Öğretmenlerin Yöntem-Teknik Kullanmalarının Mesleki Kıdemlerine Göre Farklaşıp Farklaşmadığını Belirlemeye Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

ALT BOYUTLAR	VARVANSIN KAYNAĞI	KARELER TOPLAMI	SD	KARELER ORTALAMASI	F	P
KIDEM	Gruplar Arası	880,393	3	293,464	1,67	.17
KIDEM	Gruplar içi	15963,29	91	175,421	3	8
	TOPLAM	16843,68	94			

Tablo 2: Öğretmenlerin Yöntem-Teknik Kullanmalarının Hizmetiçi Alıp Almama Durumlarına Göre Farklaşıp Farklaşmadığını Belirlemeye Yönelik “t” Testi

HİZMETİÇİ EĞİTİM	N	X	SK	SD	SD	SD
Evet	65	53,76	13,80	93	-,753	.453
Hayır	30	56	12,52			

3.5.İngilizce Öğretmenlerinin Araç-Gereç (Teknoloji) Kullanma Yeterlilikleri İle Mesleki Kıdem Ve İngilizce Öğretimi İle İlgili Hizmetiçi Eğitime Katılma Arasındaki İlişki:Tablo 3’de görüleceği gibi öğretmenin araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilik puanlarının, örnekleme oluşturan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek üzere yapılan tek yönlü varyans analizi (ANOVA) sonucunda [$F (3-91)- 1,298 p> .05$] istatistiksel açıdan bir farklılık saptanmamıştır.Bu araştırmaya benzer yapılan araştırmalarda da öğretmenlerin araç-gereç kullanımına ilişkin görüş ve yeterlilikleri arasında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Uzunahmet 1996; Korkmaz 1997; Gökmen 2001).Tablo 4’den anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilik puanlarının, örnekleme oluşturan öğretmenlerin “yabancı dil öğretimi konusunda herhangi bir hizmetiçi eğitim alma durumu” değişkenine göre farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, hizmetiçi eğitim alan grup ile almayan grubun ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır

Tablo 3: İngilizce Öğretmenlerinin Araç-Gereç Kullanma Yeterliliklerinin Mesleki Kıdemlerine Göre Farklılaşıp Farklılaşmadığını Belirlemeye Yönelik Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)

ALT BOYUTLAR	VARVANSIN KAYNAĞI	KARELER TOPLAMI	SD	KARELER ORTALAMASI	F	P
KIDEM	Gruplar Arası	249,870	3	83,290	1,298	.280
KIDEM	Gruplar içi	5841,014	91	64,187		
	TOPLAM	6090,884	94			

Tablo 4: İngilizce Öğretmenlerinin Araç-Gereç Kullanma Yeterliliklerinin Hizmetiçi Eğitim Alıp Almama Durumlarına Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemeye Yönelik “t” Testi

HİZMETİÇİ EĞİTİM	N	X	SK	SD	T	P
Evet	65	25,32	8,11	93	,717	.475
Hayır	30	26,60	7,96			

3.6. İngilizce Alan Mezunu Öğretmenler İle Alan Dışından Mezun Olan Öğretmenlerin Yöntem-Teknik Kullanma Yeterlilikleri ve Araç-Gereç (Teknoloji) Kullanma Yeterlilikleri Açısından Karşılaştırılması: Tablo 5’den anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin yöntem-teknik kullanma yeterlilik puanlarının, örnekleme oluşturan alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenler arasında farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır. Tablo 6’dan anlaşılacağı üzere, öğretmenlerin araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilik puanlarının, örnekleme oluşturan alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenler arasında farklılaşp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan bağımsız grup t testi sonucunda, alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Tablo 5: İngilizce Öğretmenlerinin Yöntem-Teknik Kullanma Yeterliliklerinin Mezun Oldukları Alana Göre Farklaşp Farklaşmadığını Belirlemeye Yönelik “t” Testi

YÖNTEM-TEKNİK KULLANMA	N	X	SK	SD	T	P
İngilizce Öğretmenliği	63	54,71	13,94	93	,245	.807
Diğer Bölümler	32	54	12,40			

Tablo 6:İngilizce Öğretmenlerinin Araç-Gereç Kullanma Yeterliliklerinin Mezun Oldukları Alana Göre Farklaşp Farklaşmadığını Belirlemeye Yönelik “t” Testi

ARAÇ-GEREÇ KULLANMA	N	X	SK	SD	T	P
İngilizce Öğretmenliği	63	25,82	8,21	93	,167	.867
Diğer Bölümler	32	25,53	7,83			

.BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

Sonuç

Araştırma sonucunda ilköğretim 4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin çoğunluğunun yabancı dil öğretimi konulu hizmetiçi eğitime katıldığı saptanmıştır. Yabancı dil öğretimi konulu hizmetiçi eğitime katılan öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu bu eğitimi Milli Eğitim Bakanlığı ve üniversitelerden almışlardır. İlköğretim birinci kademedeki 4. ve 5. sınıflarda görev yapan öğretmenler öğretme-öğrenme sürecinde yer alan yöntem-tekniğin kullanımı becerileri açısından kendilerini yeterli görmekteyiz. Ancak sınıf içinde konuşma aktivitelerine gerektiği kadar yer verme; dil kurallarının doğru kullanımını teşvik edici yazma etkinliklerini uygulamada; sınıf içi etkinliklerde drama uygulamalarına yer verme; öğrencilerin ilgi ve dikkatini çekmek için İngilizce şarkılardan yararlanmada kendilerini diğer öğretmen davranışlarını göstermede olduğu kadar başarılı bulmamaktadırlar. Öğretmenler araç-gereç kullanma konusunda kendilerini genel olarak yeterli bulmaktadırlar. Ancak bu alandaki yeterlik düzeyleri yöntem-tekniğin kullanma alanındaki yeterlilikleri kadar yüksek değildir. Öğretmenler, öğrencinin dikkat ve ilgisini çekecek biçimde araç-gereç kullanma ve yeni kavram ve kelimeleri öğretirken, gerçek obje ya da resimli kartlardan yararlanma konularında kendilerini başarılı bulmaktadırlar. Öğretmenler, öğrencilerin dinleme becerilerini geliştirmek için teyp ve cd çalar gibi işitsel araçlardan yararlanma; öğrencilerin ilgisini çekecek film ya da çizgi filmlere yer verme ve özellikle sınıf içinde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarında bulunma konularında kendilerini oldukça yetersiz bulmaktadırlar. Yabancı dil öğretiminde yöntem-tekniğin kullanma becerileri öğretmenlerin kıdem özelliklerinden etkilenmemektedir. Öğretmenler arasında, yöntem-tekniğin kullanma becerileri açısından; İngilizce öğretimi ile ilgili hizmetiçi eğitim alma değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur. Yöntem-tekniğin kullanma becerileri açısından alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Yabancı dil öğretiminde araç-gereç (teknoloji) kullanma becerileri öğretmenlerin kıdem özelliklerinden

etkilenmemektedir.Öğretmenler arasında, araç-gereç (teknoloji) kullanma becerileri açısından; İngilizce öğretimi ile ilgili hizmetiçi eğitim alma değişkenine göre anlamlı bir fark yoktur. Araç-gereç (teknoloji) kullanma yeterlilikleri açısından alan öğretmenleri ile alan dışı öğretmenlerin ortalama puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Öneriler

Öğretmenlerin mesleki açıdan kendilerini geliştirmelerine olanak tanımak üzere, İngilizce bilgilerini geliştirmelerine ve kendilerini çocuklara İngilizce öğretimi konusunda bilgi ve becerilerle donatmalarına olanak sağlayacak seminer, hizmet içi eğitim kursu vb. çalışmalar yaygınlaştırılmalıdır.Araç-gereç (teknoloji) kullanımı ve düzenlenmesi konusunda öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim kursları ve seminerleri düzenlenmelidir.Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okullarının donanım ve araç-gereç eksikliklerinin giderilmesi gereklidir. Bu araştırma, Çanakkale ilindeki resmi ilköğretim okullarında yapılmıştır. Değişik illerdeki resmi ve özel ilköğretim okullarında benzer bir araştırma yapılabilir.Bu araştırmada, öğretmenlerin yöntem-teknik ve araç-gereç (teknoloji) kullanımı konularındaki görüşleri alınmıştır.İlköğretim okulu 1. kademe öğretmenlerine yönelik olarak yapılan bu araştırma, ilköğretim okulu 2. kademe ve ortaöğretimde görev yapan öğretmenler için de yapılabilir.

KAYNAKÇA

Alkan, C. ve M. Kurt. (1998).**Özel Öğretim Yöntemleri: Disiplinlerin Öğretim Teknolojisi**. Ankara: Anı Yayıncılık.

Berigel, M. ve H. Karal.(2005). **Yabancı Dil Eğitim Ortamlarının Bilişim ve İletişim Teknolojileri Kullanılarak Zenginleştirilmesi**. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları.

Brown, H. Douglas.(1994). **Teaching by Principles: An Integrative Approach**

to Language Pedagogy. New Jersey: Prentice Hall Regents.

Demirel, Özcan. (2004). **Yabancı Dil Öğretimi.** Ankara: Pegem Yayıncılık.

Demirel, Özcan.(1989).“Yabancı Dil Öğretmenlerinin Yeterlilikleri”. Ankara: **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** Sayı: 4.

Ergin, Akif.(1990).“Yabancı Dil Öğretiminde Eğitim Araçlarından Yararlanma”. Ankara: **Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** Cilt 23 Sayı :2.

Gökmen, Süleyman.(2001).İlköğretim Okulları 1. Kademe Öğretmenlerinin Eğitim Ortamlarını Düzenleme Yeterlilikleri,(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karasar, Niyazi.(1998). **Araştırmalarda Rapor Hazırlama.**Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 9. Basım.

Karhan, İlknur.(2001).İlköğretim Okullarının Dördüncü ve Beşinci Sınıflarında Görev Yapan Alan ve Alan Dışı İngilizce Öğretmenlerinin Öğretme-Öğrenme Sürecine ve Sınıf Yönetimine İlişkin Yeterlilikleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.

Korkmaz, Hünkar. (1997). İlkokul Fen Öğretiminde Araç-Gereç Kullanımı ve Laboratuar Uygulamaları Açısından Öğretmen Yeterlilikleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).

MEB.(2006). **İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programı.** Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Nunan, David.(1991). **Language Teaching Methodology: A Textbook for Teachers** Prentice Hall.

Özdemir ,Özlem.(2007).İlköğretim birinci kademe İngilizce öğretmenlerinin eğitim durumunda yöntem-teknik ve araç-gereç(teknoloji) kullanma yeterlilikleri.(Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sebüktekin, Hikmet. (1981). **Yüksek Öğretim Kurumlarımızda Yabancı Dil İzlenceleri**. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Uzunahmet, Barış.(1996). KKTC Akademik Liselerinde Öğretmenlerin Eğitim Araçlarından Yararlanma Durumu ve Eğitim Araçları Konulu Hizmetiçi Eğitime İlişkin Görüşleri (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.